

Brussel, 1 oktober 2025
(OR. en)

13236/25

SOC 624
GENDER 176
ANTIDISCRIM 85
FREMP 250
JAI 1314

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Bestrijding van haat, discriminatie en geweld tegen lhbtqi'ers – <i>Gedachtewisseling</i>

De delegaties vinden in de bijlage een oriënterende nota van het voorzitterschap over het bovengenoemde onderwerp, met het oog op de gedachtewisseling in de Raad Epsco op 17 oktober 2025.

Bestrijding van haat, discriminatie en geweld tegen lhbtq'ers**Inleiding**

Lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders, interseksuelen, queers en andere seksuele en genderminderheden (lhbtq'ers) worden in de hele EU nog steeds geconfronteerd met discriminatie en intimidatie, ondanks de bestaande wetgevingskaders, een beter politiek bewustzijn en verschillende initiatieven die zijn genomen om gelijke behandeling op dit gebied te bevorderen. Deze hardnekkige uitdaging ondermijnt de doeltreffende uitvoering van de grondrechten en de beginselen van non-discriminatie en van gelijke deelname van alle personen aan het sociale en economische leven.

Uit studies blijkt dat zinvolle vorderingen kunnen worden gemaakt wanneer er politieke inzet en bewustmaking is. Sinds 2019 zijn de lhbtq'ers in de EU die openlijk leven, zonder hun seksuele gerichtheid te verbergen, in aantal toegenomen. Lhbtq'ers melden bijvoorbeeld dat zij zich veiliger voelen wanneer zij in het openbaar hand in hand lopen met hun partner en dat zij vinden dat scholen positiever omgaan met lhbtq-kwesties dan voorheen¹.

Hoewel deze ontwikkelingen belangrijke stappen voorwaarts betekenen, blijft het algemene beeld van het welzijn van lhbtq'ers zeer zorgwekkend. Volgens de derde editie van de EU-lhbtq-enquête, uitgevoerd door het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA), hebben lhbtq'ers een aanzienlijke toename van door haat ingegeven geweld, pesten en discriminatie ervaren, waarbij transgenders en interseksuelen onevenredig zwaar worden getroffen².

In de EU zien wij nog steeds tegen lhbtq'ers gerichte incidenten, waaronder verbale aanvallen, fysiek geweld, haatzaaiende uitlatingen en homofobe intimidatie bij vreedzame bijeenkomsten in wat veilige openbare ruimten zouden moeten zijn, onder meer bij openbare evenementen en demonstraties³.

¹ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (2024). *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges (Gelijkheid van lhbtq'ers op een keerpunt: vooruitgang en uitdagingen)*. Wenen: FRA.

² Ibid.; Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (2025). *Being intersex in the EU (Interseksualiteit in de EU)*. Wenen: FRA.

³ *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges (Gelijkheid van lhbtq'ers op een keerpunt: vooruitgang en uitdagingen)*.

Bovendien meldde meer dan een derde van de lhbtqi'ers discriminatie op belangrijke gebieden zoals werkgelegenheid, huisvesting en toegang tot andere diensten die publiekelijk beschikbaar zijn⁴. Desondanks blijft de rapportage aan gelijkheidsorganen laag, wat wijst op hardnekkige belemmeringen van de toegang tot de rechter en beroepsmogelijkheden⁵.

De aanhoudende discriminatie, de toenemende intimidatie en het stijgende aantal gevallen van geweld vormen een ernstige bedreiging voor de veiligheid en de grondrechten van lhbtqi'ers.

Geweld en discriminatie hebben ernstige en verstreckende gevolgen: meer dan een derde van de lhbtqi'ers heeft het afgelopen jaar aan zelfmoord gedacht, waarbij jongeren, transgenders, non-binaire en genderdiverse personen een grotere kans hebben op zelfmoordgedachten dan de rest van de bevolking⁶. In 2023 had 67 % van de lhbtqi'ers te maken gehad met pesterijen, bedreigingen en beledigingen vanwege hun seksuele gerichtheid of identiteit⁷.

De bedreigde beginselen

De beginselen van gelijkheid en non-discriminatie zijn verankerd in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("het Handvest").

Artikel 21 van het Handvest verbiedt uitdrukkelijk elke vorm van discriminatie op basis van een breed scala aan gronden, waaronder geslacht en seksuele geaardheid: *"Iedere discriminatie, met name op grond van geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid, is verboden."*

De artikelen 8 en 10 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepalen dat de Unie bij elk optreden ernaar streeft ongelijkheden op te heffen en bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden streeft naar bestrijding van iedere discriminatie, waaronder discriminatie op grond van geslacht en seksuele gerichtheid, en artikel 19 VWEU verleent de Raad de bevoegdheid om maatregelen te nemen om discriminatie op deze gronden te bestrijden.

⁴ Ibid.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

Een keerpunt

In 2020 heeft de Europese Commissie haar allereerste strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2020-2025 aangenomen, waarin een reeks gerichte maatregelen ter bevordering van de gelijkheid van lhbtqi'ers wordt gecombineerd met de integratie van de gelijkheid van lhbtqi'ers in alle beleidsmaatregelen, wetgeving en financieringsprogramma's van de EU. De strategie helpt ook om de stemmen van lhbtqi'ers te versterken en om lidstaten en belanghebbenden samen te brengen in een gezamenlijke poging om de gelijkheid van lhbtqi'ers doeltreffend aan te pakken.

Het jaar 2025 is een cruciaal moment voor de bevordering van de rechten van lhbtqi'ers in de EU. De Europese Commissie lanceert een nieuwe strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2026-2030, die het kader zal vormen voor toekomstige activiteiten in de EU.

De ervaringen van elke lidstaat bieden waardevolle input voor een constructieve dialoog over hoe EU-instellingen en lidstaten de rechten en gelijke kansen van lhbtqi'ers kunnen bevorderen en hoe discriminatie van en geweld tegen deze groepen kunnen worden overwonnen.

Tegen deze achtergrond worden de ministers verzocht een gedachtewisseling te houden op basis van de volgende vragen:

- 1) *Wat is in uw lidstaat een doeltreffende beste praktijk gebleken voor de bestrijding van discriminatie en geweld tegen lhbtqi'ers?*
 - 2) *Welke aanvullende maatregelen kunnen op EU-niveau worden genomen om ervoor te zorgen dat lhbtqi'ers en hun gezinnen vrij en openlijk kunnen leven, ook over grenzen heen, zonder discriminatie en geweld?*
-